

L'ESTAT ESPANYOL ESTRENA NOU SISTEMA FISCAL

¿Què costa pactar un IRPF?

Uns 38 milions de ciutadans espanyols, 17 Comunitats Autònomes, més de 8.000 ajuntaments, milions de contribuents i totes les institucions privades i públiques respiren alleugerits des del dia 13 de juliol perquè el nostre estat ja torna a tenir un nou sistema fiscal, un nou Impost de la Renda sobre les Persones Físiques (IRPF).

Josep Ma. Sanmartí (Madrid)

Des del mes de febrer, quan el Tribunal Constitucional va anul·lar l'anterior legislació, fins ara, el país ha viscut sense legislació fiscal, i això ha provocat entre altres coses que els bons ciutadans no hagin pogut fer les paus amb Hisenda al mes de juny, tal com havien fet sempre les famílies honrades. L'aire esdevenia irrespirable, perquè la gent es veia venir que hauria de pagar la quota corresponent a fi d'any, o sigui en plena disbauxa consumista de Nadal i Reis. I així serà gairebé.

El nou sistema, votat solament pel Grup Socialista del Congrés de Diputats, ha nascut amb prop de mig país en contra. Si hem de fer cas del sistema representatiu de les Corts Generals. Tota l'oposició en bloc va votar-hi en contra i alguns grups, especialment el Popular i la Minoria Catalana, ja han anunciat que presentaran sengles recursos d'inconstitucionalitat. La cara del ministre Carlos Solchaga

quan va sentir que fins i tot els «assenyats» catalans es desenganxaven del projecte, era tot un poema.

Una legislació fiscal pot ser bona o dolenta, però per damunt de tot ha de ser el fruit d'un consens general. Si no, és anar teixint i desteixint. Govern i oposició, contribuents i Hisenda han d'estar d'acord almenys en els grans principis que estructurin qualsevol sistema impositiu. És un dels grans pactes que han de conformar un estat modern, ja que la recaptació dels diners públics condiciona la vida econòmica, reparteix les càrregues i finança els serveis estatals. Doncs bé, en la sessió del dia 13 només s'observa un gran acord: el de tota l'oposició condemnant el

Tota l'oposició condemna el projecte de Carlos Solchaga.

projecte del govern, que a desgrat de tot va tirar endavant.

En vista d'aquest panorama inexplicable, no és estrany que els contribuents es resistixin a satisfer les seves obligacions tributàries sota la sospita o bé que paguen més que altres, o bé que les càrregues són abusives o bé que són inconstitucionals. Res a fer. Sota l'excusa de les presses indiscutibles, el govern central no va moure ni un dit per obtenir algun suport suplementari i es recolzà exclusivament en la seva majoria. ¿Què passarà ara si el Tribunal Constitucional torna a declarar il·legítim aquest sistema provisional? ¿Quina credibilitat tindrà la pròxima legislació fiscal definitiva, sobretot si

tampoc obté consens parlamentari?

Segons algunes fonts, el que pretén el govern és simplement guanyar temps. En cas de recurs, els tribunals trigaran almenys dos anys a fallar i la sentència no serà mai retroactiva. Durant aquest període de temps els poders centrals podran buscar fórmules més precises i potser més consensuades. En tot cas, això li correspondrà a un altre govern i a una altra majoria parlamentària eixits de les eleccions generals del 1990. Mentrestant, el Ministeri d'Hisenda deixa solament uns 200.000 milions de pessetes pel camí, diners que recupera per un altre costat.

En efecte, el mateix dia 13 el Congrés va donar llum verda (aquesta vegada amb algunes abstencions desmenjades) a un decret llei, que retira de la circulació uns 560.000 milions de pessetes per diversos procediments monetaris i fiscals. El propòsit és molt clar: l'economia, i sobretot la demanda i el consum, creixen massa de pressa i provoquen alces inflacionistes, desequilibris en la balança comercial i de pagaments i de retruc una apreciació de la pesseta. Si les empreses i les persones disposen de menys diners, aquesta febre consumista baixarà, els preus se sostindran millor i no caldrà importar tant.

A parer de l'oposició, i especialment dels sindicats, aquestes mesures de xoc han estat necessàries perquè el govern donà alè abans a l'expansió, al consum i a l'especulació. El cavall al final jano obeïa les regnes. Si es castiga el consum, sempre sortirà perjudicat el de les capes més baixes, que ara que veien una mica de benestar se'ls renya per desprendre massa i se'ls retalla alguns ingressos o salarials. □